

Istraživanje o ženama i poslodavcima u Jablaničkom i Pčinjskom okrugu

Ekonomsko
osnaživanje
žena

Istraživanje o ženama i poslodavcima u Jablaničkom i Pčinjskom okrugu

Istraživanje o ženama i poslodavcima u Jablaničkom i Pčinjskom okrugu

predstavlja prvu fazu u realizaciji projekta “Ona zna” – Ekonomsko osnaživanje žena, i sprovodi ga SeConS grupa za razvojnu inicijativu.

Desk analiza je obuhvatila pregled i analizu podataka iz Ankete o radnoj snazi za 2022. godinu, podataka iz Statistike registrovane zaposlenosti, kao i podataka Nacionalne službe za zapošljavanje (NSZ). Analiza je imala za **cilj da pruži početna saznanja o položaju žena iz Jablaničkog i Pčinjskog okruga na tržištu rada.**

Položaj žena na tržištu rada u Srbiji

Mlade žene (15-29 godina) i žene koje pripadaju kontigentu „starije radne snage“ (45+) predstavljaju višestruko ranjivu kategoriju na tržištu rada.

Rodni jaz u zaposlenosti kod mladog stanovništva (15-29) u 2022. godini je iznosio 12,5 p.p. (47,5% muškarci vs. 35% žene).

Među ženama i muškarcima starosti od 45 do 64 godine, rodni jaz je još izraženiji i iznosi 17 p.p. (80% muškarci vs. 63% žene).

Čak 37% žena u populaciji žena starosti od 45 do 64 godine je neaktivno, dok je ovo slučaj sa 20% muškaraca.

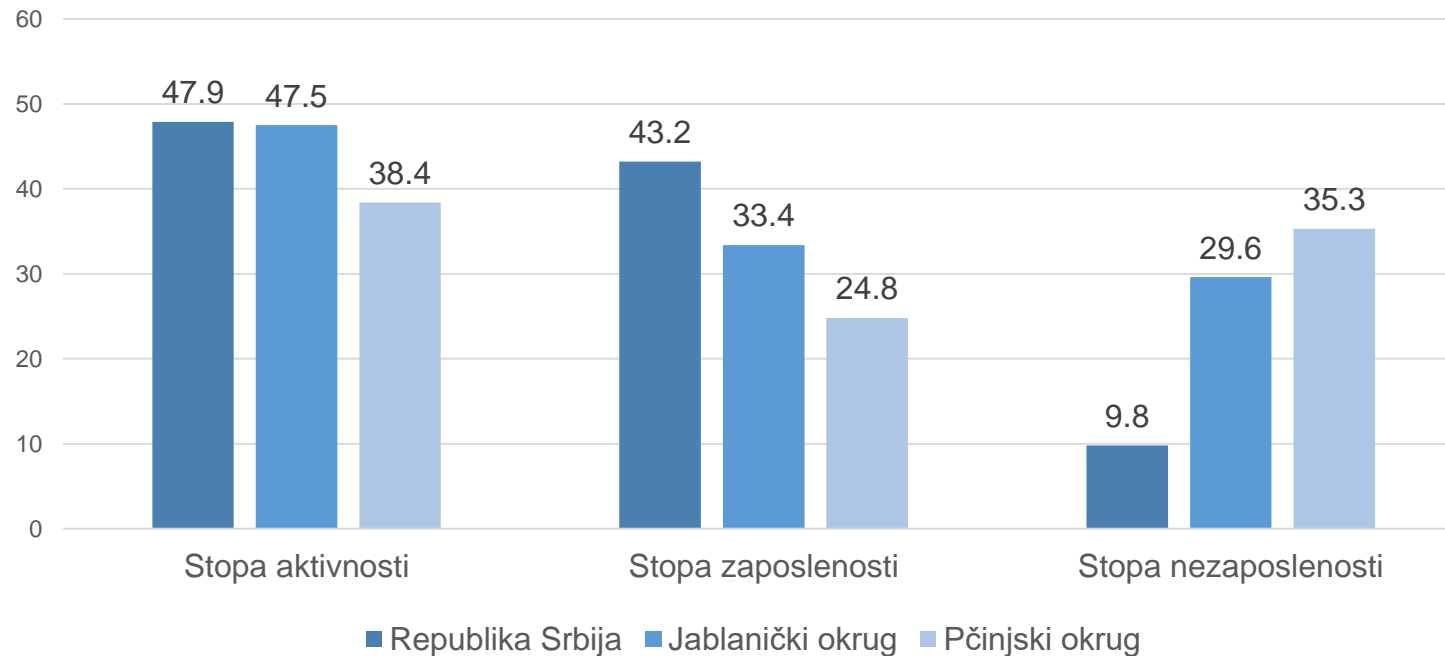
Položaj žena iz Jablaničkog i Pčinjskog okruga na tržištu rada (1)

Stopa registrovane zaposlenosti žena u Jablaničkom okrugu iznosi 33,4%, a u Pčinjskom okrugu 24,8%. **Zaposlenost žena u ova dva okruga je niža u odnosu na nacionalni prosek** – za 9,8 p. p. u Jablaničkom, a 18,4 p. p. u Pčinjskom okrugu.

Ova dva okruga karakteriše **visoka nezaposlenost žena** – 29,6% u Jablaničkom, odnosno 35,3% u Pčinjskom okrugu.

Prema podacima NSZ, među ženama prijavljenim na evidenciji nezaposlnih najviše je žena starosti od 30 do 44 godine i od 55 do 65 godina u Jablaničkom, a najviše žena starosti od 30 do 44 i od 45 do 54 godine u Pčinjskom okrugu.

Grafikon: Stopa aktivnosti, zaposlenosti i nezaposlenosti žena u Jablaničkom okrugu, Pčinjskom okrugu i Srbiji

Izvor: Anketa o radnoj snazi, Statistika registrovane zaposlenosti, Nacionalna služba za zapošljavanje, 2022.

Položaj žena iz Jablaničkog i Pčinjskog okruga na tržištu rada (2)

Među registrovanim nezaposlenim u ova dva okruga **najviše je onih koji prvi put traže zaposlenje (70,2%)**, značajno više od nacionalnog proseka (56,9%).

Nezaposlene žene iz Jablaničkog i Pčinjskog okruga koje se nalaze na evidenciji NSZ karakterišu **nizak nivo obrazovanja**. Većina nezaposlenih žena u Jablaničkom okrugu ima završeno srednje obrazovanje (52,1%), dok je u Pčinjskom okrugu najveći udeo žena sa završenom samo osnovnom školom (44%).

Izražena je **dugoročna nezaposlenost** – preko 60% nezaposlenih u Jablaničkom i Pčinjskom okrugu koji se nalaze na evidenciji NSZ su dugoročno nezaposleni. Dugoročna nezaposlenost je izraženija među ženama – **od ukupnog broja dugoročno nezaposlenih u Jablaničkom okrugu oko 53% čine žene, a u Pčinjskom okrugu žene čine oko 58% dugoročno nezaposlenih.**

Rezultati istraživanja o ženama u Jablaničkom i Pčinjskom okrugu (1)

- **Uzorak:** 200 ispitanica – 51,5% ispitanica iz Pčinjskog i 48,5% ispitanica iz Jablaničkog okruga. Ispitanice starosti od 18 do 30 godina čine 60% uzorka, a ispitanice starosti od 45 do 55 godina 40%.
- **Nivo obrazovanja:** Najviše ispitanica sa završenom osnovom školom (22%) i sa završenom srednjom školom (43%).
- **Prethodno zaposlenje:** 60% ispitanica je bilo zaposleno, dok 40% nikada nije bilo zaposleno. Ispitanice koje su bile zaposlene radile su u: prerađivačka industrija (12,5%), trgovina (12,5%), usluge smeštaja i ishrane (10%), obrazovanje (10,8%), ostale uslužne delatnosti (18,5%), delatnost domaćinstva kao poslodavca (11,7%).
- 45% ispitanica je prijavljeno u NSZ, 28,5% nije prijavljeno, ali je nekada bilo prijavljeno, 26,5% nikada nije bilo prijavljeno u NSZ.

Rezultati istraživanja o ženama u Jablaničkom i Pčinjskom okrugu (2)

- **Motivacija za zaposlenje:** 30% ispitanica nije motivisano da pronađu zaposlenje, 23,5% su neodlučne, a 46,5% su motivisane ili veoma motivisane.
- Manje od trećine ispitanica (28%) je u poslednje dve godine imalo **ponudu za posao**.
- **Način traženja posla:** preko prijatelja ili rođaka (73%), preko NSZ (55%), direktnim obraćanjem poslodavcu (45%), preko internet platformi za traženje posla (26%).

Zaključak

- Jablanički i Pčinjski okrug karakteriše visoka nezaposlenost žena, koja je značajno viša u odnosu na nacionalni prosek.
- U istraživanim okruzima veliki je izazov pronaći prvo zaposlenje, među registrovanim nezaposlenim u ova okruga najviše je onih koji prvi put traže zaposlenje (70,2%).
- Dugoročna nezaposlenost u ova dva okruga je izraženija među ženama.
- Terensko istraživanje je ukazalo na drugi izazov – nisku motivisanost nezaposlenih i neaktivnih žena starosti od 18 do 30 i od 45 do 55 godina za pronalaženje posla.
- Neformalne mreže su glavni kanal za traženje zaposlenja.